

Nord-Aurdal kommune

Sak: 23/2074
JournalpostID: 24/18866
ArkivID: K1-140
Saksbehandler: Aud Berit Anmarkrud
Dato: 05.09.2024

Utvalgssak

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
089/24	Kommunestyret	12.09.2024

Kommunal planstrategi for Nord-Aurdal kommune 2024-2027. Vedtak av plan.

Vedlegg:

05.09.2024	20240912_Planstrategi2024-2027_KS	431398
05.09.2024	Uttalelser-samlet	431366

Saksopplysninger:

Bakgrunn for saken:

I denne saken skal kommunestyret behandle forslag til kommunal planstrategi 2024-2027 for Nord-Aurdal til vedtak.

Tidligere behandling:

Kommunestyret: Sak 096/23, den 26.10.2023: Oppstart av planarbeid.

Kommunestyret: Sak 053/24, den 16.05.2024: Utlegging til offentlig ettersyn.

Saksopplysninger:

Etter plan- og bygningslovens § 10-1 har kommunen plikt til å utarbeide kommunal planstrategi minst en gang i hver valgperiode. Planstrategien skal vedtas senest innen ett år etter kommunestyrets konstituering. Formålet er å klargjøre hvilke planoppgaver kommunen bør starte opp eller videreføre for å legge til rette for en ønsket utvikling i kommunen de neste fire årene.

Planstrategien skal bidra til:

- Bedre samordning av de ulike planene i kommunen.
- Mer behovsstyrt planlegging.
- Politisk og administrativ prioritering av planoppgaver.

Kommunestyret vedtok i sak 053/24, den 16.05.2024, å legge ut vedlagte kommunal planstrategi for Nord-Aurdal kommune 2024-2027 til offentlig ettersyn. Denne lå ute til offentlig ettersyn i perioden 12.06.2024-15.08.2024. Det kom totalt inn 7 uttalelser; 4 fra myndigheter, 1 fra kommune og 2 fra foreninger. Vanligvis får kommunen uttalelse også fra Innlandet fylkeskommune, men de har ikke sendt uttalelse denne gangen. Administrasjonen har i tillegg etterspurt uttalelse, men har ikke fått noen tilbakemelding på forespørselen.

Nedenfor følger sammendrag av uttalelsene som har kommet inn, med administrasjonens kommentarer til disse. Høringsuttalelsene kan også leses i sin helhet vedlagt saken.

Statens vegvesen (SVV, 10.07.2024):

Bemerket at deres innspill ved oppstart ikke er vurdert i saksbehandlingen. SVV registrerer

likevel at temaer og planer de hadde innspill om for det meste er ivaretatt. SVV har ingen ytterligere merknader.

Administrasjonens kommentar:

Administrasjonen beklager at Statens vegvesens innspill ikke ble referert og kommentert i saksutredningen sak 053/24. Dette skyldes en feil fra administrasjonens side, og det er bra at SVV gjorde oss oppmerksom på dette. SVVs innspill ved varsel om oppstart legges ved vedlagte høringsuttalelser.

I innspillet viser SVV til at kommuneplanens arealdel ble vedtatt i 2014, og at det er naturlig å vurdere om denne skal revideres. SVV anbefaler at energi- og klimaplanen for Hallingdal og Valdres fra 2010 revideres, enten ved å revidere dagens regionale plan eller lager egen plan for klima og miljø med tilhørende handlingsplan. SVV anbefaler videre i sitt innspill til å revidere hovedplanen for trafikksikkerhet med handlingsdel hvert fjerde år, og at man vurderer revisjon i inneværende periode.

Momentene som SVV tar opp i innspillet, er, som SVV påpeker i sin uttalelse, allerede lagt inn i vedlagte forslag til planstrategi for 2024-2027.

Revidering av kommuneplanen vil bli påstartet i inneværende kommunestyreperiode, etter planen i 2026.

Utarbeiding av Miljø, klima og energiplan vil bli påstartet i 2025. Det er fortsatt usikkert om dette vil foregå som et samarbeid mellom Valdreskommunene, eller om Nord-Aurdal kommune utarbeider en egen plan. I hovedsak avhenger dette av behovet for en slik plan i de andre Valdreskommunene.

Det legges i planstrategien videre opp til at kommunedelplanen for trafikksikkerhet med handlingsdel blir revidert i slutten av planperioden. Målet er å vedta en ny kommunedelplan for trafikksikkerhet i løpet av 2028.

Mattilsynet (18.07.2024):

1. Forventer at nasjonale føringer, regionale planer og lokale bestemmelser som beskytter drikkevann og drikkevannskilder følges opp av kommunen og vil ivaretas i videre planprosesser i kommunen. Forventer at kommuneplaner, kommunedelplaner og temaplaner gjennomgås for å se om de er oppdatert etter de nye nasjonale føringene.
2. Positivt at arbeidet med å utarbeide hovedplan for vann og avløp starter i år, og at arbeidet med å revidere kommuneplanens arealdel starter i denne planperioden.
3. Drikkevannsforsyning er utpekt av justis- og beredskapsdepartementet som kritisk infrastruktur. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap oppgir at vannforsyningen må ha beredskap for å sikre forsyning av et minimum kvantum drikkevann uansett hvilke hendelser som måtte inntreffe. Mattilsynet vurderer at drikkevann bør være en avgjørende faktor ved revisjon av flere av kommunens planer:
 - *Kommuneplanens arealdel* må startes opp så snart som mulig. Det er vedtatt nye nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging og Nasjonale mål for vann og helse. Disse dokumentene omfatter vesentlige nasjonale føringer og interesser som kommunene skal legge til grunn for videre utvikling. Det vises spesielt til kommunens ansvar om å ta drikkevannshensyn, og beskytte eksisterende og fremtidige vannkilder og nedbørsfelt mot forurensning.
 - *Hovedplan for vann og avløp* belyser sårbare områder innenfor kommunen der leveringssikkerhet er en utfordring som må håndteres før planlagt/kalkulert utbygging tar til. Planstrategien og nye planer må ta hensyn til de sårbarheter som kommer frem i ny temaplan vann- og avløp og ha dette med som kunnskapsgrunnlag.
 - Drikkevann og leveringssikkerhet bør være en viktig del av *overordnet ROS og beredskapsplan* til Nord-Aurdal kommune som skal revideres i denne planperioden.

- Fjellområdene i Nord-Aurdal er et attraktivt område for fritidsbebyggelse, og det er forventet fortsatt utbygging i årene fremover. Mattilsynet forventer at fjellområdet tas med i hovedplan vann- og avløp.
- Nord-Aurdal kommune har noe spredt bebyggelse med privat vann og avløp. Også disse områdene bør inngå i hovedplan vann og avløp for Nord-Aurdal kommune.

4. Mattilsynet har videre generelle innspill til kommuneplanens samfunnsdel, arealstrategi, kommuneplanens arealdel, beredskap/ROS og hovedplan for vannforsyning (avløp og vannmiljø), og viser til at Mattilsynet er høringsinstans i plansaker, og har mulighet til å komme med innspill til planarbeidet. Mattilsynet viser videre til relevante regelverk som de håndterer og som kommunen skal følge i sitt planarbeid med blant annet; folkehelseloven, nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027, Nasjonale mål for vann og helse, og Drikkevannsforskriften.

Administrasjonens kommentar:

1. Det er naturlig at relevante lovverk og føringer blir omhandlet og tatt inn i nye planer som blir utarbeidet. Uttalelsen tas til orientering.
2. Arbeidet med en hovedplan for vann og avløp er allerede påstartet, og vil trolig bli fremmet for politisk behandling dette år, i 2024. Kommuneplanens arealdel vil bli påstartet når kommunedelplan for Fagernes-Leira er nært vedtak. Uttalelsen tas til orientering.
3. Punktene kommenteres hver for seg:
 - Arbeidet med kommuneplanens arealdel startes opp i denne kommunestyreperioden, etter planen i 2026. Viser til punkt 1 og 2 ovenfor.
 - Hovedplan for vann- og avløp vil naturlig være et viktig dokument både i forhold til kunnskapsgrunnlag, samt utføringer av arbeidsområder som angår direkte eller indirekte vann- og avløp. Tas til orientering.
 - Revidert overordnet beredskapsplan, samt kommune-ROS, for Nord-Aurdal kommune ble vedtatt av kommunestyret i juni 2024. Tema om drikkevann inngår i ROS-analysen. Dette er også noe som vil inngå i hovedplan for vann- og avløp.
 - Fjellområdene, spesielt Aurdalsåsen, som er særlig utbygd med fritidsbebyggelse, vil bli omtalt og hensyntatt i hovedplanen for vann og avløp. Planen vil bli sendt på høring. Uttalelsen tas til orientering.
 - Privat vann- og avløp vil også være et tema i hovedplanen for vann- og avløp. Planen vil bli sendt på høring. Uttalelsen tas til orientering.

4. Mattilsynet er en av de statlige myndighetene som får kommunale planer på høring. Mattilsynet vil da ha anledning til å uttale seg til den enkelte konkrete plan. Uttalelsen tas til orientering.

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE, 22.07.2024):

1. NVE ga innspill til varsel om oppstart av arbeid med kommunal planstrategi. Kommunen skrev i sak 053/24 at NVEs innspill til planarbeidet er tema som bør inngå i arbeidet med kommuneplanens arealdel og overordnet ROS-analyse og beredskapsplan. Det er riktig at NVE sin rolle i kommunal planlegging i hovedsak er knyttet til arealbruk. Det er likevel viktig at kommunen også forankrer viktige hensyn for arealbruken i overordnet dokument slik som kommunal planstrategi og kommuneplanens samfunnsdel.
2. NVE gir kommunen ros for at kommuneplanens arealdel er prioritert revidert i planperioden. Kommunen bør også vurdere om arealstrategiene for planarbeidet kan forankres i den kommunale planstrategien. NVE ga råd om arealstrategier i sitt innspill til oppstart av planstrategiarbeidet, i brev den 04.12.2023.
3. Viser til hvor vi kan finne informasjon og veiledning på NVEs nettside, samt webinarer.

Administrasjonens kommentar:

1. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i 2023, og er ikke prioritert revidert i denne kommunestyreperioden. I planstrategien har kommunen valgt å fokusere på hvilke planer som bør og skal revideres eller utarbeides i inneværende kommunestyreperiode. Dette basert på utviklingstrekk, erfaringer og nylig vedtatt kommuneplanens samfunnsdel. Administrasjonen mener at planstrategien svarer ut samfunnsdelen i prioriteringer av planoppgaver, og viser til administrasjonens kommentar til Statsforvalterens uttalelse pkt. 3 nedenfor.
2. Arealstrategi vil være et viktig grunnlagsdokument for utarbeiding av kommuneplanens arealdel. *Men* fordi arealstrategien anses som grunnlagsdokument for kommuneplanens arealdel, har administrasjonen valgt å ikke legge denne inn i matrisen over planprioriteringer. Dette betyr ikke at arealstrategien ikke vil bli prioritert utarbeidet, men den sees i sammenheng med kommuneplanens arealdel, som altså er en prioritert plan i denne kommunestyreperioden.
3. Tas til etterretning.

Statsforvalteren i Innlandet (15.08.2024):

1. Vurderer at føringer og innspill i Statsforvalterens veileder er godt ivaretatt og tilpasset kommunens behov.
2. Planstrategien inneholder sentrale funn fra kommunens folkehelseoversikt fra 2024. Vil minne om forventningen om en tilsvarende oversikt over behovet for ordinære og tilpassede boliger for vanskeligstilte. En slik oversikt skal inngå som grunnlag for kommunens planstrategi, på samme måte som folkehelseoversikten. Ser at kommunen skal revidere sin boligsosiale plan i 2025, som antakelig vil etablere oppdatert oversikt.
3. Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt i 2023. Oppfordrer generelt til å revidere kommuneplanen jevnlig, men ikke mer omfattende enn nødvendig. Viktig at planstrategiprosessen bidrar til forankring av samfunnsplanen inn i ny kommunestyreperiode.
4. Positivt at ny kommuneplanens arealdel skal omfatte viktige fritidsboligområder, og at man ikke velger å utarbeide egne kommunedelplaner for Aurdalsåsen og Tisleidalen.
5. Positivt at kommunedelplan for Fagernes-Leira er prioritert ferdigstilt i første del av kommunestyreperioden.
6. Minner om at kommunens planlegging må omfatte en helhetlig vurdering og behandling av vannressursene med hensyn til miljøtilstand og brukerinteresser. Regional plan for vannforvaltning i Innlandet og Viken vannregion er en regional føring som må ligge til grunn for planarbeid.
7. Av planretningslinjene for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning går det frem at kommunen i sin planlegging skal innarbeide tiltak og virkemidler for å redusere utslipp av klimagasser. Det er positivt at kommunen legger opp til å oppdatere planverket sitt for disse temaene i kommende periode, og at det legges opp til å gjøre dette sektorovergripende. I planstrategien skal det også gjøres en vurdering av om hensynet til et endret klima innebærer et behov for oppheving eller revisjon av gjeldende planer. I slik vurdering kan det være nyttig å ta i bruk noe mer kunnskapsgrunnlag, f.eks. kommunalt klimaregnskap og data fra areal- og naturregnskapet. Viser for øvrig til at det nå er et forslag til reviderte planretningslinjer for klima og energi på høring.
8. Positivt og viktig å prioritere ferdigstilling av hovedplan for vann og avløp i 2024, samt påstartet reguleringsplan for Aurdal renseanlegg. Kommunen har utfordringer knyttet til håndtering av avløp spesielt i Aurdal og Fagernes/Leira, og Vaset/Gomobu. Det er avgjørende for kommunens arbeid at man har oversikt over avløpsinfrastrukturen og at det foreligger oppdaterte og helhetlige vann- og avløpsplaner som dekker hele kommunen.
9. Handlingsplan til kommunedelplan helse- og omsorg og oppvekst er begge foreslått revidert i 2024. Kommunen antar at slik revisjon også vil medføre avklaring av behov for revisjon av underliggende temaplaner. Statsforvalter vil fremheve styrkede krav til samarbeid og samordning som ligger til hhv helse, omsorgs- og oppvekstsektor. Anbefaler at kommunen vurderer hvordan krav til enkeltplaner med hjemmel i særlov

og forskrifter kan ivaretas i en helhetlig sammenheng, tilpasset kommunens behov. Vi anser det å se revidering av disse handlingsdelene i sammenheng kan bidra til å ivareta både nødvendig omstilling og styrkede krav til helhet og sammenheng i velferdstjenestene.

Administrasjonens kommentar:

1. Tas til orientering.
2. *Lov om kommunenes ansvar på det boligsosiale feltet (boligsosialloven)* er en ny lov som trådte i kraft 01.07.2023. Nord-Aurdal kommune vedtok Boligsosial handlingsplan for Nord-Aurdal kommune den 20.10.2023. Denne planen er under utvikling, og er lagt inn i planstrategiens prioriteringsliste i 2025. Planen vil ventelig fungere som et godt grunnlag for arbeidet med revideringen av planstrategien i 2027.
3. Administrasjonen mener at mål som er satt i kommuneplanens samfunnsdel speiler godt både selve planstrategidokumentet og den foreslåtte prioriteringslisten som er lagt inn i kommunens planstrategi 2024-2027. I samfunnsdelen er det for eksempel satt synlige mål om flere boliger og arbeidsplasser, noe planstrategien tar hensyn til ved blant annet utarbeiding av kommunedelplan for Fagernes/Leira. Vi skal ha gode og trygge steder å bo, noe som blant annet gjenspeiles i rullering av handlingsplaner for helse- og omsorg, barnehage- og skole, og kultur, idrett- og friluftsliv, og utarbeiding av hovedplan for vann- og avløp. Uttalelsen tas til orientering.
4. Administrasjonen er enig med Statsforvalteren i at det er mest formålstjenlig å se fritidsboligutviklingen samlet for hele kommunen ved revideringen av kommuneplanens arealdel. Uttalelsen tas til orientering.
5. Tas til orientering.
6. Regional plan for vannforvaltning i Innlandet og Viken vannregion er listet opp i vedlagte forslag til planstrategi, som en plan som er førende for Nord-Aurdal kommune. Planen vil være en viktig premiss i arbeidet med hovedplan for vann- og avløp, og vil også ligge til grunn i blant annet arealplanarbeidet. Uttalelsen tas til orientering.
7. Det legges i vedlagte planstrategi opp til å utarbeide en klima, energi- og miljøplan i inneværende kommunestyreperiode. Denne vil være sektorovergripende, og også legge premisser for annet planarbeid som skal utføres. Kommunen har mottatt midler til planvask. Dette er et arbeid som vil utføres i 2025, og som i stor grad vil være viktig som forarbeid ved utarbeiding av ny kommuneplanens arealdel. Reviderte planretningslinjer for Klima og energi som nå er på høring, ble behandlet i kommunestyret i sak 050/24. Kommunestyrets behandling og vedtak er sendt inn som kommunens høringsinnspill.
8. Tas til orientering.
9. Statsforvalteren innspill tas til etterretning og vil bli fulgt opp når revideringsprosessene starter.

Øystre Slidre kommune (14.06.2024):

Har ingen vesentlige merknader eller innspill til forslag til planstrategi for Nord-Aurdal kommune 2024-2027.

Administrasjonens kommentar:

Tas til orientering.

Aurdalsåsen hytteforening (14.08.2024):

1. Forslag til planstrategi som nå foreligger er positiv på mange felt. Mener at det er riktig å utarbeide en felles arealplan for hele kommunen og ikke delplaner som lå i forrige planstrategi, som f.eks. Aurdalsåsen. Tror også at det er riktig å foreta en planvask som kommunen har mottatt midler for å gjennomføre.
2. Kommunen bør legge mer vekt på aktivt å bidra til at fritidsbeboerne bruker mer tid i Valdres. Fritidsboliger blir i gjennomsnitt brukt i 50 dager i året, dvs. at den står tom 310 dager i året. Et bidrag fra kommunen kan f.eks. være større støtte til

løypelagene, bidrag til etablering/merking av turstier og sykkelstier/veier. Økt bruk av fritidsboligene kan også skje ved økt utleie de dagene hyttene står tomme. For å oppmuntre til utleie kan kommunen f.eks. redusere/fjerne eiendomsskatten til de som leier ut.

Administrasjonens kommentar:

1. Planvask ligger ikke inne i matrisen i planstrategien over planer som skal utarbeides. *Men*, dette er et arbeid som anses å være forberedelse til kommuneplanens arealdel, og som skal gjennomføres blant annet ved midler som kommunen har søkt om og fått innvilget. Dette arbeidet er allerede påstartet, og vil etter planen gjennomføres i løpet av 2025. Uttalelsen tas til orientering.
2. Nord-Aurdal kommune har de siste tiårene tillatt og lagt opp til stor utbygging av fritidsboliger. Økt bruk av fritidsboligene, slik at de ikke står tomme store deler av året, er et viktig tema både i forhold til miljø og klima, økonomi, folkehelse, osv. I tillegg er det høyst et politisk spørsmål hvilke eventuelle virkemidler man er villig og kan ta for å øke bruken.

Det er ikke lagt opp til å utarbeide en konkret plan for økt bruk av fritidsboliger i vedlagte planstrategi. Dersom det skal utarbeides en slik plan bør det i så fall være som en temaplan. Bruk av fritidsbolig er samtidig et tema som rommer mye, og overlapper mange sektorer. Administrasjonen anbefaler å ta uttalelsen til etterretning, og at dette vil være naturlig å diskutere i kommunens årlige møter med Nord-Aurdal hytteforum, og som kan inngå i økonomiplan, og i flere av planene som skal utarbeides i denne kommunestyreperioden.

Treindustrien (14.08.2024):

Treindustrien er en bransjeorganisasjon for norske produsenter av byggematerialer i tre. Ber om at følgende momenter tas med videre i planarbeidene som skisseres i perioden:

- Kommunen bør involvere skogbruksfaglig kompetanse i planprosessen, både internt i organisasjonen og fra næringen.
- Avskoging for utbyggingsformål må unngås, spesielt når det gjelder høyproduktiv skog. Fortetting og transformasjon må vurderes først, og «grå arealer» bør tas i bruk. Skogforvaltning, arealbruk og stedsutvikling henger sammen, og løsninger som påbygg og ombygg er positivt også for at naturområder skal skjermes.
- Jordvernet må styrkes for å unngå at skog blir erstatningsareal for tapt matjord.
- Kommuneplanen bør åpne for justering av høydebegrensninger i eksisterende reguleringsplaner. Dette gjør det mulig med påbygg i høyden. Det kan gi flere boliger raskt, og er både areal- og ressurseffektiv. Dette kan bl.a. sikre universell utforming (heis), som lar flere leve gode liv i egne hjem.
- Byggeprosjekter i offentlig regi bør stille krav til PEFC- eller FSC-sertifisert trevirke. Dette sikrer at byggematerialene hentes fra bærekraftig forvaltet skog.
- Kommunen bør sette klare mål for tilstrekkelig boligbygging på en måte som samtidig ivaretar klima og natur.

Administrasjonens kommentar:

Administrasjonen anser dette som forhold som går på utarbeidelse av planer i planperioden, og ikke direkte knyttet til planstrategien. Tas til orientering.

Vurdering:

Administrasjonen mener at vedlagte planstrategi er godt gjennomarbeidet og forankret, både i ledergruppe, politisk og ved at den har vært ute til offentlig ettersyn. Det har kommet inn en del uttalelser ved offentlig ettersyn, som administrasjonen vurderer som detaljerte på fagsektor, og som nødvendigvis ikke hører hjemme direkte i planstrategien. Dette er detaljer som vil bli hensyntatt når de konkrete planene i prioriteringslisten blir revidert/utarbeidet.

Administrasjonen mener at det ikke har kommet inn opplysninger eller uttalelser som gjør at strategien eller prioriteringslisten i planstrategien må omarbeides. Tvert imot har administrasjonen inntrykk av at det er bred enighet om nødvendigheten av prioriteringene av

planer i inneværende kommunestyreperiode, og at denne samsvarer med den utviklingen som kommunen ønsker at kommunesamfunnet skal ha, og i tråd med nye retningslinjer og lovverk. Prioriteringslisten er ambisiøs, men administrasjonen mener likevel at denne bør være gjennomførbar med de ressurser som vi har pr. i dag.

Planstrategien er til orientering ikke juridisk bindende. Planoppgavene kan omprioriteres, men man må da være klar over at opprinnelige prioriterte planoppgaver da må vike.

Forslag til vedtak:

I henhold til plan- og bygningsloven § 10-1 vedtar kommunestyret vedlagte kommunale planstrategi for Nord-Aurdal kommune 2024-2027.

Kommunestyret 12.09.2024:

Behandling:

Forslag til vedtak: Enstemmig

KS- 089/24 Vedtak:

I henhold til plan- og bygningsloven § 10-1 vedtar kommunestyret vedlagte kommunale planstrategi for Nord-Aurdal kommune 2024-2027.